

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ- ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

219 (1739)

4 ноябрь, 1960 йил, жума

Баҳоси 20 тийин.

Теримчиларга ғамхўрликни янада кучайтирайлик

Пахта—ўзбек халқининг миллий ифтихори ва номусли эканлигини орамизда ким яхши тушунади, қайси бир соф қалб ғурур ва ифтихор билан ҳис этмайди дейсиз! Ҳали далаларимизда териб олинмаган талайгина «оқ олтин» дурдоналари бор экан, унинг охириги кўсатилганга тезда йиғиб-териб олиш ва эл хирмонига вафда қилинган ҳосилини топириши пахтакорларимиз ҳамда уларга ҳолис ердан бериш учун чиққан шаҳарлик биродарларимизнинг вайрондори бўричидир.

Бу йил обалтимиз бўйича пахтага 500 минг тонна пахта берилиши, деҳ аҳд қилиб қўйилган. Ҳали зиммаимизда териб олинмаган қариб 200 минг тонна пахта турибди. Ҳозирги вақтда ҳаёонинг ҳар бир оқиқ қуни ғанимат эканлигини сира унутмаслик керак.

Обалтимиз пахта тайёрлашда бутунгига нисбатан анча орқада. Бу—бор имкониятларимизнинг ҳаммасини ишга солиб, терим суръатини бутун чоралар билан тезлаштиришни талаб этади. Мадамки шундай экан ҳозирги долзарб кунларда танишгани соғ ҳар бир кишининг ўрни пахта далаларида бўлиши ва у терим нормасини аяббат бажариши керак. Шундангина мамлакатга берган ваъданинг ғўла-тўнис бажариб, партиянинг Марказий Комитетининг 13 декабрда очилган Пленумини ёзув юз билан кутуб оламиз.

Шу кеча-кундузда пахта йиғим-терим суръатини кучайтириш ва уни давлатга топшириш тезлаштириш кўп жиҳатдан пахтакорлар, механик-ҳайдовчилар ва шаҳарлик биродарларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни ҳар тарафлама яхшилашга боғлиқдир. Ишчи шундай ташкил қилинган, пахта йиғим-терим билан машғул бўлган ҳар бир киши унумли ишлаш олдига бу бунинг учун у ўн тўғрисида қилинган ғамхўрликни доимо сезиб турсин.

Обалтимиз районларидаги бир қатор ҳўжаликлари раҳбарлари пахта теримига жалб қилинган қолхозчилар, совхоз ишчилари ва механик-ҳайдовчиларга қўлай маданий-маиший шaroит яратиб бермоқдалар. Бу билан уларнинг унумли ишлашларини таъминламоқдалар.

Чиноз районидagi «Қизил Октябрь» қолхозидa терим суръати кун сайи кучайтирилмоқда. Бу ерда иш яхши ташкил этилганлиги натижасида машина терими пани ортти билан бажарилди. Қолхоз таврелениси (райси ўртоқ Очипов ва партия ташкилотли секретари ўртоқ Исмомов) пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Қолхозчилар ва механик-ҳайдовчиларга уларнинг бажарган ишлари учун ўз вақтида аванс бериб қўйлади, кунига иссиқ оғак қилиб турилади. Шаҳардан чиққан хашарчилар учун ҳам барча зарур шарoитлар яратиб берилган. Қолхозда хотин-қизларнинг йиғим-терим ишларига актив иштирок этишларини таъминлаш мақсидида бола-боллар боғчалари ва ясилларини боғчалари билан яхши ташкил қилинган. Оммавий-ағитация ишлари билан ҳам бажаришга эришилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1960 йил 24 ноябрдан 26 ноябргача Москва шаҳрида Катта Кремль саройида соғлиқни сақлаш ходимларининг Бутунитифокъ сессиясини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР аҳолисини медицина хизматини янада яхшилаш ва аҳолининг соғлиқини сақлаш тадбирлари тўғрисида» 1960 йил 14 январда чиқарган қарорини бажаришнинг бориши ҳақида доклад тингланади ва муҳокама қилинади.

Кенгашнинг ишида иттифокчи республикаларнинг соғлиқни сақлаш муассасалари медицина ва илмий тадқиқот институтлари, партия, совет, касабa союз ва комсомол ташкилотларининг ходимлари қатнашадилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

2 ноябрда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Коммунистик партия ва Совет давлати олдидagi жуда катта хизматлари учун Социалистик Меҳнат Ҳаҳрамони унвонига сазовор бўлган ўртоқ Климент Ефремович Ворошиловга «Уроқ ва болға» олтин медали, Ленин ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг Ёрлагини топириди.

Л. И. Брежнев мукофотни топираётгани, К. Е. Ворошиловни қизғин ва самимий табриқлади, унга сичат-саломатлик ва узoқ умр тилади.

К. Е. Ворошилов юксак мукофот учун Коммунистик партия Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига ташаккур билдирди. (ТАСС).

Жиззах район пахтакорларининг меҳнат зафари

3 ноябрда Самарқанд обалтимизнинг Жиззах райони пахта тайёрлаш давлат панини бажарди. Давлатга 29 минг тонна пахта топширилди. Шу жумладан «Москва» қолхозини 8.200 тонна, Сталин номи қолхоз 5.000 тонна, Ленин номи қолхоз 5.000 тонна, Хрушчев номи қолхоз 4.000 тонна пахта сотди.

Районда қолхозларнинг раислари, партия ташкилотларининг секретари, пахтачиллик бригадаларининг ҳамма бошлиқлари, совхоз бўзимларининг раҳбарлари, шунингдек партия ва совет активининг иштирокида қишлоқ ҳўжалик илгорларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бу йиғилишда Жиззах район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ З. Санақулов пахта тайёрлаш панининг бажарилиши ва ишларининг аҳволи ҳақида доклад қилди. Йиғилишда юксак социалистик мажбуриятларини бажариш тадбирлари муҳокама қилинди. Сўзга чиққан қолхоз раислари ва бригада бошлиқлари таъйинлар пунтларига яна 11.000 тонна пахта топшириш ҳақида ваъда бердилар. Шундай қилиб, Жиззах райони давлатга 40.000 тонна пахта топширади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. Раҳимов ва Самарқанд обалти партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ О. Маҳмудов иштирок этидилар.

Ўртоқ Рашидов район меҳнаткашларининг эришилган муваффақиятлар билан қизғин табриқлади ва улар олдида район экономининг ва маданиятининг янада ривожлантириш юзасидан бир қанча қарор қабул қилди.

Ўртоқ Маҳмудов ҳам табрик нутқи сўзлади. Район меҳнаткашлари қишлоқ ҳўжалиги соҳасидagi ҳамма социалистик мажбуриятларини бажаришга, шунингдек кузги шудгорини КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми очилдиган кунгача тугаллашга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

ДУСТЛИК НЕЧАСИ

Москвалик ёзувчилар 2 ноябрда нечурун Самарқанд ва Бухородан Тошкентга қайтиб келдилар. 3 ноябрда Ўзбекистон ёзувчилар союзида ўзбек, рус адаблари ўртасида ижодий суҳбат бўлди. Шу кунги нечурун Навоий номидagi опера ва балет театрида қардош адабиётлар дўстлигининг янгулловчи нечаси ўтказилди.

(Бу кечанинг батафсил ҳисоботи газетанинг навбатдagi сонидa босилади)

ПАК ДИН СЕБ

КИМ НИКОЛАЙ

Ҳаҳрамонлиқнинг яна бир намунаси

Юқори Чирчиқ районидagi Свердлов номи қолхоз чорвалари чорачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сoтшини кўпайтириш йўлида барча резервларини ишга солмоқдалар. Ўш етиштириш кўпайтиришда Социалистик Меҳнат Ҳаҳрамони Пак Дин Себ ажойиб муваффақиятини қўлга киритди.

Ярослав Чижининг илгор тажрибаларини ишлаб чиқаришга жорий этган Пак Дин Себ чўчақларни семиртириш ва давлатга ўш етказиб бериш юзасидан олган мажбуриятини ортти билан бажарди. У, 948 бош чўчақни семиртириш давлатга 1001 центнер ўш сотди.

Шу райондagi «Политотдел» қолхозининг чўчақлари Николай Ким ҳам ўш етиштиришда катта муваффақиятини қўлга киритган тўғрисида Ўзгў Октябрь байрами арафасида рапорт берди. Николай Ким етти йилликнинг якунини йилда 1000 бош чўчақни семиртириб, давлатга қариб 1000 центнер чўчақ ўш топшириш мажбуриятини олган эди. У, ўз мажбуриятини муддатидан илгари ортти билан бажарди. Николай 10 ой мобайлида 1000 бош чўчақни боқиб, 1023 центнер ўш топширди.

Никита Сергеевич Хрушчевнинг машҳур чўчақлари Жура Султоновга уйрган табрик республика чорваларининг Ком. мунистик партия Марказий Комитети томонидан жамоат чорвачилигини тағин ҳам юксалтириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан қўйилган вазифини бажариш учун курашларига янги куч ва ғайрат бағишлади.

Бу донгдор чўчақларлар КПСС Марказий Комитетининг 13 декабрда бўлладиган Пленуми шарафига яна 50 центнердан чўчақ ўш етказиб бериш мажбуриятини олдилар.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайтириш учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшаётган, ана шу йўлда янги-янги резервларни қидириб топиб ишга солаётган, имкониятлардан самарали фойдаланаётган чўчақлар Пак Дин Себ ва Николай Кимдан ўрнак олинти!

МУСОБАҚА АВАНГАРДИДА

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳўзуридаги Главлангосототоморга қарашли қорхона ва ташкилот коллективлари ўртасида бошланган мусобақада чорва молларини бўрдоқига боқиб семиртириш бўйича 1960 йил ўзбекистон мусобақада катта ғалабани қўлга киритди. Пункт ўш санoтига чорва моллари етказиб бериш панини 103 процент, чорва молларини семиртириш топиришнинг эса 284 процент қилиб адо этди. Маҳсулот таннарахини қанайча кўпайтиришга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

ГОЛИБЛАР

Тошкент шаҳридаги районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 3-квартал натижалари янгуланди. Яппи маҳсулот ишлаб чиқариш панини 105,9 процент ва меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича бериш топиришнинг 104,7 процент қилиб бажарган Октябрь районида Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи берилади. Мусобақада биринчи ўринни олган бу район саноати маҳсулот таннарахини қанайтириш ҳисобига 7 миллион 281 минг сўм фойда олган. Байроқ Фрунзе районидан олиб берилди.

Ўзбекистон Халқ ҳўжалиги кенгашига қарашли қорхоналар ўртасида 1-ойфазал фабрикасининг коллективни голиб чиқди. Бу қорхона коллективига ҳам кўчма Қизил байроқ топирилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитети саноат бошқармасига қарашли қорхона коллективлари ўртасидаги мусобақада «Октябрь 20 йиллиги» тикув фабрикасининг коллективни биринчи ўринни эгаллади.

Мамакатнинг рангли металлургияси шу йилнинг охиригача Қомақир қондан қазиб чиқарилган рудалардан Олмалик фабрикасида ишланган мис концентратларини ола бошлайди.

Кунига 2 тоннадан

Чиноз районидagi Ленин номи қолхозда йиғим-терим ишларида Тошкентдagi 1-автомобиль ишчи ва хизматчилари актив иштирок этмоқдалар. Бу аҳил коллектив шу кунларда ҳар кун ишчи хирмонга 2 тоннага етказиб, «оқ олтин» топирапти.

Ишчилардан С. Турғунбоев, Ю. Афанасьева, С. Падинава каби ўртоқлар ўзаро мусобақалашиб, 80-100 килограммдан пахта термоқдалар. Т. ИМОНОВ.

Ҳақима Зокирова Тошкент подпанилик-ремонт заводида 19 йилдан бери ишлайди. Созловчи касбининг икки-чиқарилган қарни ўрганиб олган бу новатор Ўзгў Октябрь революциясининг 43 йиллигини муносиб кутиб олши учун бошланган мусобақага қўшилиб, топиришнинг 150—170 процент қилиб адо этмоқда. Суратда: ўртоқ Ҳ. Зокирова. А. Палехов фотоси.

Пахта тайёрлаш давлат панини муддатидан илгари бажарганликлари учун қўйилдиган обалти Ҳўрмат тахтасига бағишладилар

Совхозларнинг бригадалари

Район	Бригада	Совхоз	Бўли	Планнинг бажарилиши
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	1-бўли	145
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	3-бўли	110
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	3-бўли	109
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	5-бўли	105
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	5-бўли	135
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	3-бўли	130
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	1-бўли	102
Гулистон	районидagi «Гулистон»	совхозини	1-бўли	105

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва шаҳар ижроия комитетидa

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва шаҳар ижроия комитети бу йилги ҳосилини йиғиб-териб олишда обалти қолхоз ва совхозларига актив ердан бажариш пахта районидаги ўртасидаги социалистик мусобақанинг 26 октябрдан 31 октябргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Ленин районида қолдирилди (район партия комитетининг секретари Соҳидов, район ижроия комитетининг раиси Пискорев... район комсомол комитетининг секретари Садридинов ўртоқлар). Бу район пахта йиғим-теримига 8175 кишини сафарбар этган, мавсум бошидан бери 9319 тонна пахта терган. Ўтган беш кун ичида хирмонга 1092 тонна пахта топириган. Ҳар бир киши бир кунда ўрта ҳисоб билан 27,1 килограммдан пахта териб берган.

ПАХТА ҲОСИЛИНИ ҚАЙТА ИШЛАШ АРЗОНЛАШТИРИЛМОҚДА

Йиғилу районидagi Халқобод тайёрлаш пунктида қучли қуритиш-тозалаш цехи қуриб битказилди. Цех «СХВ-1,5» типидagi икки барабанли ағит қуритиб қуриб олинган. Агрегат соатида 3 тоннагача пахтани қуритиб чиқара олади. Қорхонада дизель машинаси ўрнига электр қуввати билан ишлайдиган янги машиналар ўрнади.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ОБЛАСТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРАЯПТИ

3 ноябргача Ҳўрэм обалти бир кунда 1,36 процент, мавсум бошидан бери 89,56 процент, Анди жон обалти бир кунда 0,84, мавсум бошидан бери 79,90 процент, Сурхандарё обалти бир кунда 0,83, мавсум бошидан бери 75,69 процент, Қорақалпоғистон АССР бир кунда 1,05, мавсум бошидан бери 72,72 процент, Фарона обалти бир кунда 0,84, мавсум бошидан бери 70,15 процент, Самарқанд обалти бир кунда 1,42, мавсум бошидан бери 67,27 процент, Тошкент обалти бир кунда 0,77, мавсум бошидан бери 66,14 процент, Бухоро обалти бир кунда 0,70, мавсум бошидан бери 62,62 процент пахта тайёрладилар.

(3 ноябргача бўлган маълумот)

Районлар ва совхозлар номи	Бир кунда процент ҳисобида		Мавсум бошидан процент ҳисобида		Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида	
	Мажбурият	План	Мажбурият	План	Бир кунда	Мавсум бошидан
Юқори Чирчиқ	0,49	0,60	90,04	110,42	4,20	110,53
Куйи Чирчиқ	0,84	0,86	72,76	83,70	1,71	72,20
Ўрта Чирчиқ	0,76	0,93	68,54	75,23	1,71	46,24
Бўна	0,67	0,73	67,06	73,35	1,44	76,35
Чиноз	0,64	0,68	65,68	70,10	1,09	39,35
Пискент	0,58	0,65	60,51	64,95	1,52	54,52
Сирдарё	0,70	0,75	60,70	64,95	1,52	54,52
Оқўрғон	0,61	0,67	59,52	65,27	1,39	51,68
Йиғилу	0,69	0,78	55,20	62,61	0,80	43,17
Оржоникидзе	0,96	1,11	53,59	62,55	1,28	36,24
Гулистон	0,80	0,69	52,60	60,36	0,88	40,20
Янгиер шаҳри	0,73	0,79	51,27	55,68	1,55	53,39
Бекобод	0,78	0,91	49,46	57,28	1,27	41,86
обалти бўйича	0,70	0,77	60,18	66,14	1,38	51,23

РАЙОНЛАР БУЙИЧА

Район	0,93	1,06	70,88	79,93	1,78	72,83
Йиғилу	0,52	0,65	64,44	80,55	1,25	86,89
«Бўна»	0,58	0,66	63,85	72,28	2,00	75,91
«Пискент»	0,60	0,72	63,12	75,74	0,90	74,45
«Оқўрғон»	0,57	0,63	56,52	62,36	1,00	53,81
1-«Далварзин»	0,73	0,82	54,70	61,12	1,44	52,73
1-«Бобу»	0,62	0,68	54,68	60,31	1,26	57,43
«Социализм»	1,04	1,31	54,54	68,61	—	50,43
«Гулистон»	0,48	0,78	54,08	89,16	1,29	48,58
«Фарход»	0,93	0,96	54,05	55,24	1,70	59,15
Киров номи	0,60	0,69	51,75	59,68	0,60	35,20
«Мирзачўла»	0,54	0,69	49,28	62,04	1,44	26,00
3-«Бобу»	0,64	0,69	48,37	52,48	1,51	60,21
«Танок»	0,64	0,83	45,39	59,44	0,72	69,73
2-«Далварзин»	0,86	1,09	44,38	58,08	1,69	47,53
2-«Бобу»	0,56	0,60	40,38	42,74	1,53	43,33
«Дружба»	0,36	0,38	35,82	37,52	0,57	7,00

Ўзбекистонда Совет ҳокимиятининг Ғалабаси

Жаҳоннинг энг йирик капиталистик мамлакатларидан бирида помещиклар ва капиталистлар ҳокимиятини тағ-гомири билан ағдариб ташлаган Улуғ Октябрь социалистик революцияси марксизм-ленинизмнинг пролетариат диктатураси назариясини муваффақиятли равишда амалга оширди. Инсоният тарихида биринчи марта кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишига барҳам берилди, ҳокимият аса жамиятнинг энг изғор отряди — ишчилар синфи қўлига ўтди.

Улуғ Октябрнинг ғалабаси билан кишининг тарихида янги давр — социализм ҳамда коммунизмнинг қурилиши ва тантанаси қилиниши даври бошланди. Октябрь революцияси Ўзбекистон халқлари тарихида ҳам янги саҳифа очди. Уларни феодализмдан, капиталистик-мустамлакачилик зулмидан халос этди.

Совет ҳокимияти миллий сиёсатнинг асосий принциплари Октябр революциясининг энг муҳим ҳужжатларида, асосан «Россия халқлари ҳуқуқлари декларацияси» да, «Россия ва Шарқнинг барча мусулмон меҳнаткашларига» деб чиқарилган мурожаатда ва бошқа ҳужжатларда баён қилинди. Булар Совет ҳокимиятининг дастлабки ҳужжатлари бўлиб, ўша даврда жуда катта сиёсий аҳамиятга эга эди. Бу ҳужжатлар тинчлик тўғрисидаги, ер ҳақидаги ва ишчи контроли ўрнатилган тўғрисидаги декретлардан сўнг дарҳол ўз олдига қўйди. Уларда халқларнинг овозини ва тенг ҳуқуқчилиги, мустақил давлатлар тузишга бўлган ўз тақдирини ўзлари эркин равишда белгилаш ҳуқуқи, Шарқий территорияларда яшовчи майда миллатларнинг эркин ривожланиши ўз олдига қўйилди. Шу билан бирга, ҳар қандай миллий ва миллий-диний имтиёзлар ҳамда чекланишларга барҳам берилди.

Улуғ Октябр социалистик революцияси илгари шафқатсиз эзилган, қаттиқ эҳрланган халқларни чинакам овозини ва мустақилликка олиб чиқди, улар ўртасидаги янги, ўзаро дўстлик муносабатларини бошлаб берди. Октябр революцияси халқлар ўртасида буржуазия келтириб чиқарган шовинизм ва миллатчиликка, бир-бирини кўрмаслик ва ўзаро ишончсизлик, бегоналикка сира ўрин қолмайдиган шароитларни яратиб берди. Революция ғалабаси тўғрисида вужудга келган янги, социалистик миллатлар ўртасида янги ўзаро муносабатлар вужудга келди. Бу муносабатлар қардошларча, ҳамкорлик, дўстлик ва ўзаро алоқаларга асосланган.

1917 йил 15 — 22 ноябрда бўлиб ўтган Советларнинг III Улжа съездида Туркистон Совет ҳукумати — Халқ Комиссарлари Совети тузилди. Халқ Комиссарлари Совети олдига Совет ҳокимиятини мустақамлашга қаратилган гоят муҳим вазифа турар эди.

Қисқа муддат ичида, бутун мамлакатда бўлгани каби, Туркистонда ҳам асли давлат аппаратини бузиб ташлаб, унинг ўрнига янги давлат божқарини аппаратини ўрнатилди, қурулди кучларни ташкил қилиш, йирик ер-мулклар, саноат корхоналари, банкар, темир йўллари миллийлаштириш юзасидан, шунингдек миллий қурилишлар соҳасида катта-катта ишлар амалга оширилди. Ёш Совет давлати социалистик давлат тузуми ўрнатилди, социалистик экономика ва маданиятни вужудга келтириш учун ҳамма зарур чораларни кўрди.

Совет ҳокимиятининг Ўзбекистонда олиб борган дастлабки барча тадбирлари контрреволюцияга қарши шиддатли курашнинг тўғрисида амалга оширилди бори. Контрреволюция турли хил йўллар билан Советларга қарши курашди, ўзининг илгари қўлдан бой берган маъқени ағдалаш учун ҳамма воситалардан фойдаланишга уриниб кўрди. Шу мақсадда у буржуа-миллатчилик ҳукумати тузишни ва шу йўл билан ўз мақсадига тезроқ эришини мўлажаллади.

Революция ва халқ душманлари Кўдон «автоном ҳукумати» тузишга, шу ҳукумат орқали ҳамда чет эл империалистларининг яқинда кўрсатган ёрдами билан Советлар республикасини қарши ҳарбий ҳаракатларни янада кучайтириб юбормоқчи бўлиди. Кўдон «автоном ҳукумати»нинг асосий ўзагини таниқли миллионерлар, пахтачи ҳамда мануфактурчилар бўлиди, йирик шаҳар буржуазияси вакиллари ва бошқалар ташкил этарди. Улар Туркистон Халқ Комиссарлари Совети тузилган дастлабки кунлардан бошлаб ўнга қарши курашга отландилар, бутун ҳокимиятнинг ўз қўлларига берилишига талаб қилдилар ва Халқ Комиссарла-

ри Советини ағаллаб олиш учун зимдан тайёргарлик кўрдилар.

Бундан аввалроқ Кўдон «автоном ҳукумати» яширин ҳаракат қилаётган «Туркистон ҳарбий ташкилоти» деб аталган ташкилот билан алоқа ўрнатган эди. Бу яширин ташкилотнинг маркази Тошкентда бўлиб, «Оренбург казак қўшинларининг ҳарбий ҳукумати» билан бир жойда эди. «Оренбург казак қўшинларининг ҳарбий ҳукумати» Хива ва Эрондан Туркистон орқали ўтиб қайтиб келадиган казак қўшинларига Кўдон автономчиларини Советларга қарши курашда қўллаб-қувватлаш тўғрисида кўрсатма берди.

Бироқ Туркистон контрреволюциясининг планлари чинакам чиқди, улар ўз мақсадларига эриша олмадилар. Маҳаллий меҳнаткаш аҳоли миллий буржуазиянинг халқ оммасини ўз орқасидан эргаштириб бориш, ягона революцион фронтдан оммани ажратиб қўйиш, маҳаллий аҳолини рус халқи ва Совет ҳокимиятига қарши қилиб қўйиш, шундай қилиб, Совет ҳокимиятини ағдариб ташлаш йўлидаги барча уринишларига қаттиқ қаршилик кўрсатди, миллий буржуазия кетидан бормайди.

Халқнинг қўллаб-қувватлашидан маҳрум бўлган ва унинг ғалабасига дучор бўлган «Кўдон автономияси» 1918 йил февралдаёқ тор-мор келтирилди. Бунда маҳаллий меҳнаткаш аҳоли актив иштирок этди. «Кўдон ҳукумати»га қарши курашган киши гвардиячи отрядлар сафида маҳаллий меҳнаткашларнинг ҳам кўпгина вакиллари бор эди. Масалан, «Улуғ Туркистон» газетасининг 1918 йил 9 март сонида хабар берилишича, Тошкентдан келган қизил гвардиячилар орасида мусулмон қизил партизанларидан 200 киши бўлган.

1918 йил апрелида ўтказилган Советларнинг V Улжа съезида Туркистон Совет автономияси ташкил қилинди. Туркистон меҳнаткашлари Туркистон Совет автономияси тузишга қатъий эргашишга қарши курашганлигини афр хурсандчилик билан қутиб олдилар. Шу билан бирга, улар кейинчалик ҳам миллий буржуазияга, рухонийларга, феодал-клерикал элементларга қарши курашнинг давом эттирдилар. Чунки миллий буржуазия ва бошқа халққа душман элементлар «Кўдон автономияси» тор-мор келтирилганидан сўнг чет эл империалистлари ва рус оқгвардиячилари ёрдамида босмачилар тўламини уюштириб, Советларга қарши яна хужум бошладилар. Босмачилар ҳаракати айниқса авж олган Фарғонада меҳнаткаш аҳолидан 15 мингдан ортиқ киши қуролли кучлар, қўлгўлини миллий ва ўз-ўзини қимом қилувчи отрядлар сафида қатъий, Совет ҳокимияти душманларига қарши шиддатли, қаҳармонона кураш олиб боришди. Кенг халқ оммаси, шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари босмачиликни тугатдида Совет ҳокимиятига яқиндан ёрдам кўрсатдилар.

Коммунистик партия Ўзбекистоннинг меҳнаткаш халқи, қишлоқ деҳқонлари учун жуда тушунарли бўлган ҳамда улар маффагига мос бўлиб тушган, олдидан ширларини майдонга ташлади. Бу ширлар аграр масалани ҳал қилишнинг тўғри йўлларини кўрсатиб берди, мамлакатдаги ҳамма ерларни миллийлаштириш помещиклар ва маҳаллий бойлар қўли остидаги катта-катта ерларни деҳқонларга тақсимлаб бериш талаб этди. Шунингдек, бу ширлар миллий масалани ҳал қилишнинг бирдан-бир тўғри ва қўлай йўлларини ҳам кўрсатиб бера олди. Миллий зулмин тугатиш, ҳамма халқларнинг тўла тенг ҳуқуққа эга бўлиши миллий масаланинг негизини ташкил этди.

Коммунистик партия ана шу программ ширларини олдига суриб билангина чегараланиб қолмади, албатта. Шу билан бир қаторда Коммунистик партия бу ширларни амалга ошириш, уларни турмушга таътиб қилиш учун ҳам астойдил курашди келди. Чунки Коммунистик партия миллий буржуазия ва бошқа эксплуататор синфларга қарама-қарши ўлароқ, кенг халқ оммасининг маффақатларини қўлади, халқнинг социалистик жамият қуриш йўлидаги революцион курашини бошқилик қилди. Бунга Ўзбекистон меҳнаткашлари Октябр революциясига ҳам, ундан кейин ҳам қатор тажрибаларда синаб кўриб, қаноат ҳосил қилдилар. Шунинг учун ҳам улар сира яққиланмаган ҳолда, Совет ҳокимиятини ўрнатилш учун Коммунистик партия орқасидан онгли равишда, дилди эргашиб боришди. Уларнинг партияга бўлган меҳр-муҳаббатини ва садоқатини тўғрота ортиб борди.

Туркистонда аграр масалани бирданди ҳал қилиш қийин эди, албатта. Бунинг учун аввало ўлкадаги меҳнаткаш аҳолининг катта кўпчилигини ташкил қилган деҳқонларнинг бойлар ва рухонийлар таъсиридан қутқариш, патриархал-уруғчилик қолдиқларини тугатиш, миллий ихтилофларга чек қўйиш керак эди. Шу сабабли ҳам ер ислохоти секцияси билан амалга оширилди.

Совет ҳукумати ташкил этилган дастлабки кунлардан бошлаб деҳқонлар турмуши ва меҳнатини енгилаштиришга қаратилган бир қанча ишлар қилди. Чунки, ер комитетларининг тақсимлаш фондлари ерсиз деҳқонларнинг бир қисmini ер билан таъминлади. Бу комитетлар 1918 йилнинг кўклар ва ёзда ташкил қилинган эди. Ер-сув ислохоти ўтказилганлиги натижасида ер фондлари ихтиёрига фақат Ўзбекистоннинг ўзида 474.893 десятина ер ўтди. Бу аса 89.729 хўжалиқини ер билан таъминлаш имконини берди.

Совет ҳукумати меҳнаткаш деҳқонлар маффақатини кўлаб, қишлоқ хўжалик кредитлари ташкил қилишнинг ҳам назарда тутди. Деҳқонларга енгил шартлар билан уруғликлар, ўғит, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари, пул маблағлари, шунингдек қара тариқасида ғалла бериб турилди.

Туркистоннинг меҳнаткаш деҳқонларига Россия марказий ҳукумати жуда катта ёрдамлар кўрсатди. В. И. Лениннинг ташаббуси билан пахта экишга мўлажалланган катта массавиди ерларни сугориш ишлари амалга ошириш мақсадида 50 миллион сўм ажратилди. Умуман, Совет ҳукумати қисқа муддат ичида, яъни 1917 йил ноябрдан бошлаб 1918 йил июлгача қалар хўжалик ва маданий қурилишлар учун Тошкентта 224,7 миллион сўм юборди.

Совет ҳокимияти йиллариде Ўзбекистон қоллоқидан чиқиб, тараққиёт сари жуда катта қадам қўйди. Ўзбек халқи ҳам Россиядаги бошқа қолқ халқлар қатори социалистик революция ғалабаси тўғрисида рус пролетариатининг яқиндан кўрсатган ёрдами билан феодал ва ярим феодал тузумдан социализмга ўтиб олди. Бунда у сиёсий жамият тараққиётининг оғир азобга дучор қилувчи давридан бири — капитализмни четлаб ўтди.

Октябр революциясидан сўнг Ўрта Осиё халқларининг экономикаси, маданияти ва турмуши таниб бўлмас ларажада ўзгарди.

Ўзбекистондан бутун мамлакатга, ҳатто чет элларга ҳам енгил, ҳам оғир саноат маҳсулотлари чиқаришмоқда. Республикамиздан жаҳоннинг 40 дан ортиқ мамлакатига қишлоқ хўжалик машиналари, компрессор ўнгановкалари, тўқимачилик саноати учун ускуналар ва шунинг қабилар жўнатилиб турибди.

Ўзбекистон — мамлакатимизнинг асосий пахтачилик ва пиллачилик базасидир. Илгари биронта ҳам тўқимачилик фабрикасига ага бўлмаган республикамизда ҳозирги даврда ил ғалама ишлаб чиқариш бўйича мамлакатда РСФСРдан сўнг иккинчи ўринга чиқиб олди. Пахта етиштириш бўйича аса Ўзбекистон жаҳонда Америка Қўшма Штатлари ва Хитой Халқ Республикасидан кейин учинчи ўринни ағаллаб турибди.

Совет ҳокимияти йиллариде Ўзбекистонда чинакам маданий революция амалга оширилди. 1917 йил октябрга қадар саволи кишилар бундан аҳолининг 2 процентини ҳам ташкил этмас эди. Ҳозир эса республикада саводхонлик бутунлай турлар қилинган.

Ўзбекистон республикаси ўзининг Фанлар академияси, Қишлоқ хўжалик фанлари академияси, олаб миллий-тектириш институтларига эга. Уларда ўзбек халқи етиштириб чиқариш маҳшур олимлар, академиклар, фан докторлари ва кандидатлари, жуда кўп илмий ходимлар муваффақият билан ишламоқдалар.

Ўзбек халқи ўзининг тобора гуллаб-яшнаётган, қамолат чўқиса сари кўтарилаётган санати ва адабиётига ҳам эга. Республикамиздаги театр, кино, радио, телевидение, кутубхоналар, клублар, музейлар тармоқлари тагин ҳам кенгайиб борапти.

Ўзбекистон халқларининг социализм қуриш йўлида эришган барча утуқлари Улуғ Октябр социалистик революциясининг ғалаба қилганлиги ва Совет ҳокимиятининг ўрнатилганлиги натижасида қўлга киритилди. Бу муваффақиятлар СССР халқлари ўртасидаги кундан-кунга ўсиб, янада мустақамлашиб бораётган қардошларча дўстлигининг, Октябр революцияси вужудга келтирган ва Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган дўстлигининг самарасидир. Буларнинг ҳаммаси совет социалистик тузумининг капиталистикдан дарак беради.

Жаҳон халқлари кўп миллатли Совет Иттифоқи тимсолида тинчлик, демократия ва социализмнинг мусулдан таянччини қўриб турибдилар. Ўз мамлакатиде коммунистик жамият қураётган совет халқи шонли Коммунистик партия раҳбарлигида янгида-янги муваффақиятлар сари шаҳдам қадам ташлаб борамоқда.

Х. ИНОЯТОВ,
тарих фанлари доктори.

Пахтакор ўртоқлар, терим суръатини асло бўшаштирмайлик!

Бука районидеги Охунбобоев номи колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова ҳозиргача ХВС-1.2 машинасида 180 тонна пахта терди. Суратда: Саодат Гулаҳмедова.

Қ. Розиков фотоси, (ЭЗТАГ фотохроникаси).

ИЛГОР БРИГАДАЛАР

Ўрта Чирчиқ районидеги «Партия XX съезди» колхозиде мўл пахта ҳосили етиштирилди. Пахта йиғим-теримида биринчи ўринда бораётган Каримов, Чоҳалов ўртоқлар бошлиқ 1 ва 2-бригадалар аъзолари фидокорона меҳнат қилиб, катта ғалабани қўлга киритдилар.

Ўртоқ Каримов бошлиқ бригадда 88 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 20 ўрнига 25 центнердан, ўртоқ Чоҳалов бошлиқ бригадда 99 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 25 ўрнига 30 центнердан пахта топириб, колхозда биринчи бўлиб йиллик плани ошириб бажаришди.

Бу ҳар иккала бригадда аъзолари «Чирчиқ» сўзламачи ана 5 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олиб, ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозир колхоз йиллик плани бажариш афрасида турипти.

Р. АМИНОВ.

ШУДГОР ҚИЗҒИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

«Улгистон» совхозининг ҳосилдан бўшган ерларида шудгорлаш қизғин бошланиб кетди. Совхозини 1 ва 3-бўлимларида (бўлим бошлиқлари М. Тоғоев ва Т. Раҳимов, — биз бунга амал қилмай, ҳосилдан бўшган ерлар пеш-ма-пеш шудгор қилинаверди).

Х. ХАЛИЛОВ.

КОЛХОЗЧИЛАР МИННАТДОР

Чирчиқ электр кимё комбинатининг 500 дан ортиқ ишчи ва инженер-техник ходими мўл пахта ҳосили йиғим-терим олашда ёрдам бериш учун бундан бир неча кун илгари ўз ташаббуслари билан 1-«Возврат» совхозига келишган эди. Улар совхоз ишчилари билан ёнма-ён туриб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар ва ҳар кун аса хирмонига 10-12 тоннадан «оқ олтин» тўқмоқдалар.

Ўзаро мусобақада ўртоқ М. Абдуллаев бошчилигидаги бригада олдиде бораётди. Бу бригаданинг ҳар бир ишчиси ўрта ҳисобда 75 килограммдан пахта термоқда. Заводада пешқадан бўлган кўпгина ишчилар пахта далаларида ҳам бошқаларга ўрнак бўлишпти. У. Росишчинов, Т. Эзоев, Х. Болтабоев, А. Субботина сингари ўртоқлар ҳар кун 110—130 килограммдан пахта териб, меҳнатда совхоз ишчиларидан қилишмаётди. Бригада аъзолари 13 кун давомида 50 тонна пахта теришди.

Совхоз пахтакорлари ватанпарвар ишчиларини ғайратидан бениҳоя хурсанд бўлмоқдалар.

Ж. САЛИМОВ.

Чинозда сушилкалар тайёрми?

Бироқ, илгорлар қаторида келадиган чинозликлар кейинги вақтда суръатини пасайтириб юбордилар. Ҳозир Чиноздан икки район олдидеги ўтиб кетди. Нега чинозликлар чекина бошладилар? Унинг сабаби маълум. Кейинги вақтларда районда меҳнат унумдорлиги жуда пасайиб кетди. Ўтган йили машина билан пахта териш планини биринчи бўлиб бажарган чинозликлар бу йил машина билан пахта теришда орқда қолди. Кўп жойларда машинага ажратиб қўйилган ерлар қўла билан териб юборилди. Айни пайтда аччагина машина тўхтаб ётипти.

Ҳозир ҳамма гап қолган ҳосилни ҳар қандай об-ҳаво шароитида, тўла-тўқис билан сира ноҳу қилимай териб олишда қолган. Шу жиҳатдан бу районда тайёрлик ишлари қандай?

Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Музаффаров, ва район қишлоқ хўжалик бўлимининг бошлиғи ўртоқ Тўйчиев сўзига қаратилса, сушилкаларнинг ремонт қилиш масаласи райком бюросида колхоз раҳбарларига эслатиб турилган, район ижроия комитетининг президиумида бу масала махсус муҳокама қилиниб, қарор қабул қилинган. Лекин колхоз ишчилари, Звенода дариб ҳамма ишлар техника ёрдами билан бажарилади. Фикретнинг ўзи 160 тоннадан ортиқ пахта терди.

Райондаги бундай прогрессив ҳаракат ижобий натижа берди. Чинозликларнинг бу йил пахта йиғим-теримида дастлаб илгорлар қаторида келишига ана шу механизациялаштирилган трактор-далачилик бригадалари, топпочи аэнолар катта ҳисса қўшдилар.

Энди навбат мажбуриятни бажаришга

Тўғри, «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозидеги пахта тозалаш-қуриш цехи ва колхознинг узоқ учаларларидаги 2 та газ сушилка тўла ремонтдан чиқарилган. Навоий номи колхозидеги 2 та газ сушилканинг печкалари ремонт қилиниб, моторлари ўрнатилган ва сепкалари жойига қўйилган, томи ёпишган. «Октябрь 40 йиллиги» колхозидеги 3 та сушилка ҳам тайёр. Бироқ, қолган колхозлардаги сушилка хўжалиқларини ремонт қилиш ишлари ҳамон орқага суриб юборилмоқда. Ленин номи, «Коммунизм», Энгельс номи, Сталин номи ва бошқа бир қатор колхозларда ҳалигача 10 та газ сушилкаси ремонт қилинмаган. Улардан кўпининг томлари ҳам очик ётипти.

Қишлоқ хўжалик бўлимининг бошлиғи ўртоқ Тўйчиев, «Қизил Октябрь» колхозиде 3 та сушилка бор, шундан 2 таси тайёр, 1 таси ҳали ремонт қилинмаган, деди. Лекин колхозга борганимизда 3 та сушилкадан фақат 1 таси тайёр эканлиги, 2 та сушилка ремонт қилинмагани, ҳатто томи очик ётгани маълум бўлди.

Ҳозиргача сушилкалар учун зарур бўлган кўмирни колхозлар ташиб олмаганидан, Хўлае, районда сушилкалар тайёр эмас.

Чинозликлар қолган ҳосилнинг тақдирини колхозлардаги сушилаларнинг тезроқ тахт қилиб қўйишга ҳам боғлиқ эканлигини, зарур бўлиб қолса, дарҳол ундан фойдаланиш лозимлигини унутмасликларни керак.

Б. ХАЛИЛОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг мух. бири.

Ўртоқ Т. Алижонов рапорт берди

ОҚҚУРҒОН, (телефон орқали олинди). «Оққўрғон» совхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Тошмамат Алижонов бу йил 150 гектар майдонининг ҳар гектаридан она.Ватанга 50 центнердан «оқ олтин» топириш мажбуриятини олган эди.

Редация ўртоқ Т. Алижонов бригадаси эришган катта муваффақият ҳақида хушхабар олди. Бригада 28 октябрда 28 ўрнига гектаридан 35 центнердан пахта топириб, йиллик планини 125,2 процент қилиб бажариб, 320 тонна пахта машина билан териб олинди. Қаҳрамон бошлиқ бригада ишчилари Улуғ Октябр социалистик революциясининг 43 йиллиги шарафига социалистик мусобақани аян олдириб, далада қолган ҳосилни йиғиб-териб эл хирмонига топиришмоқдалар. Ватанпарвар пахтакорлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми шарафига юксак мажбуриятни бажариш учун астойдил курашаётган.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2-БЕТ, 4 НОЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

ҲАМ ИШЛАБ, ҲАМ ЎҚИЙДИЛАР

Кечки ишчи-ёшлар мактаблари ўрта маълумот беришнинг асосий формаси бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам кўпгина ёшлар ишлаб чиқаришда ажралмаган ҳолда кечки (сменали) ўрта умумий таълим мактабларида ўқиб, билимларини оширмоқдалар.

Шуниси қувонарлики, кечки ишчи-ёшлар мактабларини тугатган йигит ва қизлар олий ўқув юртига кириб ўқиш учун тўла тайёргарликка эга бўладилар.

Ҳозир областимизда ўз ишчи яхши йўлга қўйган ишчи-ёшлар мактаблари кўпайиб боришти. Уларнинг бой иш тажрибалари бошқа кечки мактабларда муваффақиятли қўлланилмоқда. Шу жумладан, Бекобод шаҳридаги Крупская номи кечки (сменали) ишчи-

ёшлар мактабиде ўқув-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган.

В. И. Ленин номи Ўзбекистон металлургия заводи ҳамда 704-қурилиш бошқармаси коллективлари томонидан оқиллик олиган маъмур мактабда 345 йигит-қиз билим олаётди. Ўқувчиларнинг кўпчилиги ана шу корхоналарнинг ишчи-ёшларидир. Мактабда ўтган ўқув йилида давомат ҳам, ўзлаштириш ҳам кўпгилдагидек бўлди.

Маълумки, ўқиш-ўқитишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан педагог кадрларнинг дарс бериш маҳорати, таърибаси ва билим даражасига боғлиқ. Бу ерда ҳам ўз касбини севган, дарс беришда кўп йиллик таъриба орттирган малакали ўқитувчилар ишлайди.

Мактаб директори ҳамда илмий бўлим мудури ўқитувчиларнинг иш планларини ва уларнинг дарсга қандай тайёргарлик кўраётганлигини мунтазам кузатиб борадилар. Мактабда дарсларни таъриба ва лаборатория ишлари билан бевосита қўшиб олиб боришга эришилётди.

Дарс анализлари ва кузатишлар шунинг кўрсаткичи, бу мактаб ўқувчиларнинг билим даражаси ўқув программаси талабларига тўлиқ жавоб беради.

Металлургия заводи сменали ўқиш таъминлаш мақсадида қўшимча беш хонали бино ажратиб берди. Корхона ёрдами билан мактаб бу йил яна 4 та қўшимча синф хонасига эга бўлди.

Йил охирига бориб кечки (сменали) машғулотларни олиб боришга мослаштирилган янги мактаб биноси ишчи-ёшлар ихтиёрига топширилади.

Бу кечки сменали ишчи-ёшлар мактабиде ўқувчилар билан олиб борилаётган оммавий-тарбиявий ишлар ҳам мактовга лойиқдир.

Ҳозир Бекобод шаҳрида бир неча кечки ишчи-ёшлар мактаблари мавжуд. Лекин бу мактабларда (Крупская номи мактаби хисобга олмаганда) ўзбек гуруҳлари ташкил этилган эмас. Ваҳоланки, шаҳар саноат корхоналарида фидокорона меҳнат қилаётган ёшлар орасида ўзбек йигит-қизлари кўпчиликини ташкил этади.

Бизнингча, бошқа кечки ишчи-ёшлар мактабларида ҳам ўзбек гуруҳлари ташкил қилинса, чакки бўлармасди.

Ш. КОЕНОВ.

Область ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг методисти.

АҲОЛИ УЧУН

Социалистик Чирчиқ шаҳрига келган ҳар бир киши унда кун сайин юз бераётган ўзгаришларнинг гувоҳи бўлади. Қайерга борманг, унганган корхоналар билан бирга ҳамма ташкилотлар маданият саройлари, клуб, мактаб ва маданий-маиший муҳимликлари дуч келасиз. Улар орасида кўпгина савдо ва умумий овқатланиш корхоналари бор. Буларнинг ҳаммаси шаҳар аҳолиси учун, унга хизмат кўрсатиш учун яратилган.

Шаҳар савдо ташкилотлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Савдо-сотиқ» ни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорига жавобан савдо ва умумий овқатланиш корхоналари шохбачаларини зобора кенгайтирмоқдалар. Фақат август ойидан буён шаҳарнинг турли қисмида ўндан ортиқ саноат ва озиқ-овқат товарлари билан савдо қиладиган магазинлар очилди.

Яқинда шаҳарда универсал ва «Болалар дуниси» магазинлари ҳам ишга туширилди.

С. НОСИРОВ.

Турсуной—халқ хизматкори

«Оқ олтин» термш қаҳида сўз берди. Мавсум давомида аса хирмонга 12 тоннадан ортиқ пахта тўқиб, бутун колхозга донг таратди. Уша йили ҳамкишлоқлари Турсунойга катта ҳурмат ва ишонч қилибдири, уни област Советига депутат қилиб сайладилар.

Бу ҳурмат ва ишонч Турсунойнинг ғайратига-ғайрат, кучига-куч қўшди. Энди у чинакам халқ хизматкорига айланди.

Мукаррам опа анча кексайиб қолган. У, ёшлик йилларини, куч-ғайратини колхоз ишига бағишлаган. Ён-диликда аса колхоз унга пенсия таъинлади. Бир кун Мукаррам опа Турсуной ишлаган далага келди.

Хамма меҳнат билан машғул, гўзалнинг ҳар бир тупини алоҳида парварши қилиш билан овора.

— Келинг, қандай шамол учирди, Мукаррам опа? — кекса аёни бирагиниб очик ўз билан кутиб олди.

— Депутат қизимга учрашмоқчи эдим, — Мукаррам опа мудоасини айтиди. — Яна далами бир айланиб, бахримни очай дедим.

Турсуной Мукаррам опа билан куюқ суҳбатлашди, азинини эшитди. Мукаррам опа ўз уйига газ платаси ўрнатилишида ёрдам беришни сўраб келган эди.

— Газ платасини ёқини ўрга наверинг, албатта ўрнаттирамиз, —

«Ташсельмаш» заводи темирчилик цехининг тунукасози Эркин Жўраев Октябрь байрами шарафига меҳнат вахтасида туриб, нормани икки баравар бажармоқда. Суратда: ўртоқ Э. Жўраев иш устида.

МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ—МУҲИМ ВАЗИФА

«Эртага тушми дам олиш вақтида бадий ҳаваскорлар ижросида концерт берилади. Кечқурун аса дала шийпониде бадий кинофильм кўрсатилади...»

Сталин номи колхоз радиозели орқали ана шундай эълонлар ҳар кун кечқурун эшиттириб турилади. Ҳақиқатан ҳам Чиноз районидаги бу колхозда пахтакорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш намунали йўлга қўйилган. Ҳозирги кунда район маданият уйи ҳодимлари иш жойларини бевосита пахта дала-рига кўчиришган. Пахтакорлар маданият уйи ҳаваскорлари томонидан берилаётган концертларни мароқ билан тинглаб, яхши хориқ чиқаришлар.

Сисей ва илмий билимларини тарқатуви жамиятининг район бўлими ҳодимлари хизматидан ҳам ҳамма миннатдор, — деб ёзди ҳаваскор муҳбиримиз А. Нурбонов. — Улар ҳаққаро аҳвол қаҳида мазмунли лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Лектор ўртоқ А. Худойбергеновнинг Ёрилган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси сессияси қаҳида ўтказган суҳбатлари жуда мароқли бўлди.

Газетхон М. Жумабоев Оқдўрғон район маданият уйи коллективининг шу кунларда пахтакорларга кўрсатган маданий хизмати тўғрисида хат ёзиб юборган. Бу коллектив кучи билан Ёрилган номи колхоз дала-рида ўндан ортиқ бадий фильм кўрсатилди. Ёшма киностан-новка иш планига илмий ва ҳуж-жатли фильмлар ҳам киритилган.

— Куйбишев кишлоқ советига қарашли 2-касалхона ҳодимлари пахта йигит-термш мавсуми бошлангандан бери дала-рида фидокорона меҳнат қилишмоқда, — дейди газетхон Э. Маъдиев. — Ёноқуяр меҳнаклар дам олиш вақтларида медицина-гигиена темаларида қизиқарли суҳбатлар уюштириб, йигит-қиз район колхоз секретари аввал миннатдорчилик билдириди. Сўнгра бошқа колхозларнинг қизларидан ҳам ариза тушганини айтиб, тузиб қўйилган рўйхат билан таништириди. Суҳбат охирида қизларнинг ҳаммаси райкомда йигит-қизлар билан улар билан Турсуной суҳбатлашадиган бўлди.

Орадан кўн ўтмай, Турсуной Фозилова 13 кизга беш бўлиб, Вресс-кидаги механизаторлар тайёрлаш мактабига жўнади. Ўқини, янги мураккаб касбини ўрганиш осон бўлмади. Лекин Турсуной ҳам, унинг ду-гоналари ҳам дуч келган барча қийинчиликларини енгиладар, ўз кол-хозларида механик ҳайдовчи бўлиб қайтишди. Мана, энди улар пахта-зор деңгизига «зангори кема»ларини сурурилатиб суздиришмоқдалар, ўзбек халқининг 3 миллион 170 миң тонна «оқ олтин» учун олиб бора-ётган курашига катта ҳисса қўш-моқдалар.

Ленин номи колхоз пахтакорлари етти йилликнинг иккинчи йилида дала-рига 9 миң тонна пахта сотиш, 2400 тонна пахтадан машинада те-риш мажбуриятини олгандар. Шу кунларда улар берилган ваъданинг устидан чиқиб мақсадида пахта да-ла-рида фидокорона меҳнат қил-моқдалар. Колхозда 36 та пахта те-риш машинаси ишлайпти. Шулардан бирини — «ХВС-1.2» агрегатини Турсуной Фозилова бошқарибди.

Абдуғани Холимиров бошқиб 9-бригаданинг кенг пахтазори. Қаҳқа

ойда камида 3 — 4 та кинофильм кўрсатилиши керак. Лекин бу ерда термш мавсуми бошлангандан бери бирон марта ҳам фильм кўрсатилма-ди. Лекция ва суҳбатлар ўтказиш тўғрисида аса гап бўлиш ҳам мум-кин эмас.

С. Мирзаалиев, М. Яхудаев, Х. Холимиров, Х. Жалилов, Б. Исаев, У. Пирманов, З. Абдурахмонов ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз хатларида пахтакорларга кино кўрсатиш соҳа-сида йўл қўйилаётган жиддий нуқ-сонлар қаҳида ёздиладар.

Оржоникиде районидаги «Сталин-град» колхозига, Бекобод райони-даги Ленин номи, Навоий номи кишлоқ хўжалик артелларида кўчма киноустановкалар орқали кино-фильмлар кўрсатишга деярли эъти-бор берилмади. Ёстонидаги райони-даги «Қозғистон 30 йиллиги» кол-хозига ҳам ана шундай нуқсонлар мавжуд.

Бекободлик газетхонлардан З. Аъзамов, Н. Исоқов, Ш. Эрнazarов, И. Маббировлар ўз хатларида район колхоз ва совхозларида ташкил этилган айрим бадий ҳаваскорлик тўғрақларининг иш фаолияти тўх-татиб қўйилганлигини маълум қил-гандар. Ш. Қамаридинов аса Ка-лолин районидаги «Ленинизм» кол-хоз бадий ҳаваскорлари учун чо-лгу асбоблари етишмаётганлигини ха-бар қилган. Шу тўғрйли тўғрақ машғулотлари кўпчиға ўтказилма-пти.

Маданий-оқартув муассасалари меҳнаткашларни коммунистик руҳ-да тарбиялаш ва уларни партия ҳамада ҳукуматимиз томонидан хал-қимиз олдиға қўйилган улғувор ва-зифаларни бажаришға сафарбар этишда муҳим роль ўйнамоқда. Шун-дай экан, бу муассасаларнинг меҳ-наткашларини тарбиялаш соҳасидаги ролини янада ошириш маҳаллий партия, комсомол ташкилотларининг диққат-марказида туриши лозим.

Турсуной мийида кулдиға, се-нимли машинасини пахтазорға буриб кетди.

Янгийўллик турсунойчи Турсуной Фозилова бу йилги мавсумда 200 тонна пахта теришға аҳд қилган. Сўзи билан иши бир бўлган бу ва-танпарвар қиз Ўдуг Октябрь байра-ми шарафига меҳнат вахтасида ту-риб ишлаб, ҳар кун 4—5 тонна-дан пахта терапти. Ҳозирғача унинг терган пахта 100 тоннадан ошди.

— Бу йил колхозимиздаги яна кўпгина қизларға жонининг роҳати, меҳнат унумдорлигини оширишнинг гарови бўлган техникани ўрганишда ёрдам бераман, — дейди Турсу-ной. — Бу, пахтачиликни комплекс механизациялашға қўшган ҳиссам бўлади.

Ха, Турсуной Фозилова айтгани-ни қиладиганлардан. Ахир у кўчи-лик учун, термшчи хотини-қизлар-нинг кўп меҳнатини енгилаштириш учун жон куйдирадиган депутат-ку.

Б. МИРЗАХМЕДОВ.

ВАЪДАЛАР УНУТИБ ЮБОРИЛДИ

Йилнинг бошида Ленин номи колхозда ўтказилган ҳисобот-сайлов йигилишида колхоз раҳбарлари, қо-лаверса Оқдўрғон кишлоқ Совети-нинг раиси ўртоқ Тоҳирова йигилиш қатнашчиларининг талабига муво-фиқ колхознинг Жалоер участкасига олиб борадиган йўлни тузатиш ҳа-қида ваъда берган эдилар.

Лекин орадан бир неча ой ўтиши-ға қарамай, раҳбарлар ҳалигача ўз ваъдаларининг устидан чиққандар йўқ. Йўл ниҳоятда ўнқир-чуқур бў-либ кетган. Биронта машина ўтишға зор, кўтарилган чанг ҳа деганда бо-симлайди.

Тўғри, раҳбарлар уялганларидан бўлса керак, кўчанинг бир бошиға икки машина шайал тўқитиладар-у, ишчи шу билан тамомладилар. Ре-монт ҳали бошлангани йўқ. Ёз ўтиб, ёғингарчилик бошлангандан, лойгарчилик бўладиган вақт яқин-лашмоқда. Шу сабабдан берилган ваъ-да амалға оширилиши ва аҳоли та-лаби қондирилиши керак.

Х. АХМЕДОВ.

Оқдўрғон райони.

Тажрибалар алмашилмоқда

Шаҳримизни гуллар билан безаш ишига республика ёш табиатшунос-лар станциясининг аъзолари ҳам му-носиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Бу йил ёш табиатшунослар таъриба-ли гулчи Т. Дўстматов раҳбарлигида гладиолус, астра, хризантема каби гул навлари устида таъриба олиб бориб, яхши натижаларни қўлга ки-риштиладар. Бу гулларни Ўзбекистон шароитига тўла мослаштириш мум-кин эканлиги аниқланди.

Станция аъзолари таъриба ал-машини мақсадида бир қатор чет эл мамлакатларининг ёш табиатшунос-лари билан янгидан алоқа болагандар. Республикаимизда ўстирилаётган янги навли гуллар уруғлари Япо-ния, Чехословакия, Ҳиндистон каби мамлакатларға юборилди.

Йилки ёш табиатшунослар киев-лик дўстлари ҳузурида бўлиб, гул ўстириш бўйича таъриба алмашиб қўйиладар.

Д. МУМИНОВА.

ТашГУ студенти.

Институтда янги тўғрақлар

Бу йил Низомий номидаги Тош-кент давлат педагогика институти-да янги тўғрақлар ташкил этилди. Автомобиль шоферлари курси, бишчи-тиқич ва мотоцикл ҳайдаш тўғрақларида машғулотлар қизи-қарли олиб боришмоқда. Тўғрақлар учун алоҳида хоналар ажра-тилди.

Машғулотларни қўйилгандек ўтказиш мақсадида иккита маши-на, 6 та мотоцикл келтирилди. Йили кунлар ичида тўғрақ аъзо-лари «Победа» ва «Зим» маркали машиналарға ҳам эга бўлиладар.

О. ЕҚУВОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Янгийўлликлар, нега имиллаяпсизлар?“

Янгийўл район партия комите-тининг секретари ўртоқ Т. Умаров маълум қилади: газетамизнинг 25 сентябрь сониде «Муштум» ва «Тошкент ҳақиқати» пахта дала-ларида» деган рубрика остида ко-ро-ридаги сарлавҳа билан босилган таъкидй мақола район партия ко-митетининг бюроси ва район иж-роия комитетининг кенгайтирилган кўшма мажлисида колхоз раисла-ри ва бошланғич партия ташкилот-лари секретарлари ҳамда кишлоқ Советларининг раислари иштиро-кида муҳокама қилинган Мақола-да келтирилган фактлар тўғри деб топилган. Пахта йигит-термш соҳасида йўл қўйилган камчилик-ларни бартараф қилиш юзасидан бир қатор амалий тадбирлар ба-ғишланди.

Свердлов номида колхознинг ра-иси У. Мусев, бошланғич партия ташкилотининг секретари Р. Ёсо-мовов ўртоқларға пахта териш ва дала-рида томиршишни сусайтириб иборатликлари учун қаттиқ ин-говор эълон қилинган. Кирон но-ми ва Ленин номи колхозларининг раислари Ж. Сафаров ва Ж. Мў-минов ўртоқлар пахта термш ма-шиналаридан қонқарсиз фойда-ланганликлари учун оғохлантрила-гандар.

Райондаги кишлоқ ва шаҳар аҳолисини пахта йигит-термш тўла сафарбар қилиш юзасидан зарур чоралар қўйилган.

Низомий номидаги кишлоқла-ри ва районнинг аҳоли кўп янай-диган бошқа жойларидида қайдо-чи ва техниклар устидан мамо-ятчилик судлари ўтказилган.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“

3-БЕТ, 4 НОЯБРЬ, 1960 ЙИЛ.

Ўртоқ Турсуной ФОЗИЛОВА.

«Дарё сувини баҳор тоширади, инсон қадрини меҳнат оширади» деб ота-боболаримиз жуда тўғри айтиш-ган. Энди йигирма учта қадам қўй-ган Турсуной меҳнат тўғрйли ала-юрта танимди. Ниёбозини қишлоқ-нинг каттасидан кичики унинг но-мини «Бизнинг Турсуной», Депу-татимиз Турсуной» деб ҳурмат би-лан тилға оладиган бўлди.

Турсуной Фозилова ишлаган Ле-нин номи колхоз қаҳат йигит-қиз районидаги асос, балки бутун рес-публикага донг таратган илғор хў-жаликлардан бири. Колхознинг асфальтланган марказий кўчасида юрган киши ўзини қишлоқда эмас, шаҳардагидек ҳис қиладди. Осмонга бўй чўзган аам тераклар, бири-бири-дан чиройли уйлар, миң болави ку-чоғида тарбиялаётган ўрта мактаб, шифона, болалар боксачи ва яси-си, клуб, черепица ва гинт заводи, магазинлар шаҳарча қиёфасига кир-ган бу кишлоқ ҳуснига ҳусн, кўр-ун-

га-қўри қўшиб турибди. Буларнинг ҳаммаси, аввало, колхоз аъзолари фидокорона меҳнатининг натижаси. Қолаверса, унда шу қишлоқнинг қи-зи, област Советининг депутати Турсуной Фозилованинг муносиб ҳис-саси бор.

Қишлоқда мактабни битиргач, жо-нажон колхозига қилиб ишлай бош-лаган ёш Турсуной ўзининг меҳ-натсеварлигини, одамшавандалигини, айниқса ишдаги нуқсонларға бераф-қарамадчилиги билан тезда кўпчилик-нинг эътиборини жалб этди. У, қай-си ишға қўл урмасин қойил қилиб ташлар, гўза парваршида, пахта теришда 2—3 норма бажармаса, ас-ло кўнглин тинчимас эди. Шунинг учун ҳам катталар қизнинг гапига-қулоқ соладиган, ёшлар аса ундан масхалат сўрайдиган бўлиб қолишди.

Турсуной 1958 йили пахта термш бошланғичи олдинда колхозда кўп-минг килограммчлар ҳаракатининг ташаббускори бўлди. У, 10 тонна

